

Sygn. akt III AUa 329/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Krystyna Smaga
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015 r. w Lublinie

sprawy Z. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy

na skutek apelacji Z. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 18 lutego 2015 r. sygn. akt IV U 1240/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 329/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 03.09.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał Z. W. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 01.07.2013 r. do 31.07.2016 r. Decyzję tę organ rentowy wydał na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 29.08.2013 r. stwierdziła u wnioskodawcy częściową niezdolność do pracy o charakterze okresowym.

Od decyzji tej odwołanie złożył Z. W., który wnosił o jej zmianę i przyznanie prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na stałe. Odwołujący się argumentował, iż stan jego zdrowia uległ pogorszeniu i nie rokuje powrotu do zdrowia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 18 lutego 2015 roku Sąd Okręgowy w Siedlcach oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Z. W. ur. (...) nabył uprawnienie do renty z tytułu niezdolności do pracy od 01.08.2007 r. Pozwany ZUS przyznał okresowo rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, ostatnio do 30.06.2013 r. W dniu 10.06.2013 r. ubezpieczony złożył wniosek o rentę na dalszy okres. W toku postępowania orzeczniczego komisja lekarska ZUS stwierdziła u wnioskodawcy następujące schorzenia: przewlekłą stabilną chorobę wieńcową w okresie wydolności krążenia u osoby z nadciśnieniem tętniczym i zaburzeniami rytmu, astmę oskrzelową, obturacyjny bezdech leczony (...), rozedmę płuc, prawostronny niedosłuch mieszany wydolny społecznie, niedowład strun głosowych z niedomogą głośni, stan po plastyce małżowin nosowych, usunięcie polipa wstępniczy, okresowe dolegliwości bólowe kręgosłupa u osoby po przebyłym złamaniu L1 i L4, przerost gruczołu krokowego. W ocenie komisji lekarskiej schorzenia te powodują nadal okresową częściową niezdolność do pracy u badanego do 31.07.2016 r.

Orzeczenie to stało się podstawą do wydania decyzji z dnia 03.09.2013 r. przyznającej Z. W. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności na okres wskazany w orzeczeniu komisji lekarskiej. Sąd w toku postępowania odwoławczego przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy: kardiologa, pulmonologa i otolaryngologa. Opiniujący wspólnie kardiolog i pulmonolog rozpoznali u badanego: chorobę niedokrwienną serca stabilną (...) z przebyłym w 2007 r. zabiegiem typu by-pass, nadciśnienie tętnicze II stopnia (...), astmę oskrzelową dobrze kontrolowaną, rozedmę płuc, obturacyjny bezdech senny dobrze kompensowany aparatem (...). Zdaniem biegłych schorzenia te powodują okresową częściową niezdolność do pracy do 31.07.2016 r. Biegli w uzasadnieniu opinii stwierdzili m.in., iż zarówno schorzenia kardiologiczne, jak i pulmonologiczne mają przebieg stabilny ze względu na systematyczne leczenie.

Z kolei opiniująca lekarz otolaryngolog zdiagnozowała u Z. W. schorzenia w postaci: stanu po plastyce nosa i małżowin nosowych, zapalenie zatok czołowych, obturacyjny bezdech senny, prawostronny niedosłuch mieszany stopnia lekkiego, prawostronne szумы uszne, niedowład strun głosowych z niedomogą głośni. Zdaniem biegłej stopień nasilenia tych schorzeń powoduje okresową częściową niezdolność do pracy. Przebyte leczenie operacyjne przyniosło pożądaný skutek, słuch jest społecznie wydolny, zaś schorzenia foniatryczne nie wymagają obecnie leczenia.

Ubezpieczony nie zgadzał się z opiniami biegłych i złożył na rozprawie pismo procesowe, wnosząc o wydanie opinii uzupełniającej przez dotychczasowych biegłych, gdyż jego zdaniem opinie te nie rozstrzygają, czy ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy. Ponadto ubezpieczony oświadczył, iż leczy się jeszcze u innych lekarzy. Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii innych biegłych tych samych specjalności, którzy już opiniowali. Jednocześnie dopuścił dowód z opinii biegłych: gastrologa, chirurga, urologa i neurologa. Biegli wymienionych specjalności po przebadaniu wnioskodawcy oraz po zaznajomieniu się z dokumentacją lekarską, w tym złożoną na badaniu, zdiagnozowali następujące choroby: zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne kręgosłupa z zespołem bólowym w wywiadzie bez objawów ubytkowych i neurologicznych, chorobę wrzodową dwunastnicy w wywiadzie, chorobę refleksową przelyku, stan po usunięciu pęcherzyka żółciowego, stan po endoskopowym usunięciu gruczolaka jelita grubego, stan po operacji żyłaków odbytu, zapalenie odbytu, hemoroidy i łagodny przerost gruczołu krokowego. Biegli ocenili, iż schorzenia te nie dają podstaw do stwierdzenia całkowitej niezdolności do pracy opiniowanego.

Ubezpieczony w kolejnym piśmie procesowym nie zgadzał się z opinią następnych biegłych. Polemizował z ocenami biegłych zarówno poprzednio opiniujących, jak i kolejno opiniujących. Nie zgłaszał wniosków dowodowych.

Zdaniem Sądu Okręgowego wywołane opinie biegłych w sposób miarodajny i obiektywny odzwierciedlają stan zdrowia ubezpieczonego i stopień niezdolności do pracy. Opiniowali lekarze o specjalnościach adekwatnych do rodzaju schorzeń wnioskodawcy. Sąd uznał wnioski zawarte w opiniach za przekonujące. Biegli podkreślali, iż schorzenia mają przebieg stabilny wskutek systematycznego leczenia, jakiemu poddał się ubezpieczony.

W tej sytuacji Sąd przyjął, że Z. W. jest nadal okresowo częściowo niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy emerytalno-rentowej. W związku z tym odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc należało oddalić.

Apelację od powyższego wyroku wniósł wnioskodawca zarzucając:

- naruszenie art. 217 par. 1 k.p.c. poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosków dowodowych ubezpieczonego o wywołanie przez biegłych sądowych kardiologa, pulmonologa i neurologa pisemnej opinii uzupełniającej;
- naruszenie art. 233 par 1 k.p.c. i 316 poprzez błędne przyjęcie, że opinie sporządzone w tej sprawie przez biegłych sądowych stanowią wiarygodne dowody, oraz poprzez ustalenie błędnego stanu faktycznego sprawy i błędne uznanie, że ubezpieczonemu nie należy się stała renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie odwołania i przyznanie prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz o dopuszczenie dowodów z załączonych dokumentów na okoliczność stanu zdrowia – dokumentacji medycznej z leczenia i orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, oraz o dopuszczenie dowodu z łącznej opinii przez nowych biegłych z zakresu kardiologii, neurologii, pulmonologii, chorób wewnętrznych, diabetologii oraz medycyny pracy na okoliczność niezdolności do pracy.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela w całości ustalenia faktyczne i dokonaną przez Sąd I instancji ocenę dowodów, oraz aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego orzeczenia Sądu I instancji a więc nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego ponawiania.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, zaś w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny dowodów wynikających z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił też uchybień w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, które mogłyby uzasadnić ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Okręgowy na okoliczność ustalenia przesłanki całkowitej niezdolności do pracy dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych lekarzy o specjalnościach adekwatnych do schorzeń zgłaszanych przez ubezpieczonego. Kontrola instancyjna prowadzi do wniosku, że sąd pierwszej instancji ocenił dowody z opinii biegłych w sposób odpowiadający wskazaniom sformułowanym w art. 233§1k.p.c., to jest według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, nie wkraczając przy tym w sferę wiedzy specjalistycznej.

W niniejszej sprawie wypowiedzieli się biegli z zakresu kardiologii - chorób wewnętrznych, chorób płuc, otolaryngologii, a także urolog, chirurg, neurolog i gastrolog.

Z wywołanych w sprawie opinii biegłych zgodnie wynika, że zdiagnozowane u wnioskodawcy schorzenia nie prowadzą do całkowitej niezdolności do pracy. Powyższe stanowisko zostało przez opiniujących umotywowane, a przedstawiona przez biegłych argumentacja jest zgodna z zasadami logiki. Wszystko to sprawia, że ocena biegłych sądowych odnośnie stanu zdrowia wnioskodawcy nie budzi wątpliwości, zaś apelujący nie zdołał podważyć jej trafności. Tym samym nie było potrzeby zasięgnięcia opinii dalszych biegłych, czy też opinii instytutu naukowego.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisów postępowania co zdaniem apelującego polegało na bezzasadnym oddaleniu wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii innych biegłych czy też instytutu naukowego wskazać należy, że według przepisu art. 290 § 1 k.p.c. Sąd może zażądać opinii odpowiedniego instytutu naukowego lub naukowo – badawczego, co nie może jednak stanowić reguły. Potrzeba zasięgnięcia opinii placówki naukowej lub naukowo - badawczej zachodzić będzie wyjątkowo, gdy podlegający ocenie sądu problem, ze względu na jego złożoność, wymagać będzie wyjaśnienia przez specjalistów o szczególnie wysokim stopniu przygotowania praktycznego i teoretycznego i gdy konieczne będzie wykorzystanie najnowszych wyników badań naukowych. – wyrok Sądu Najwyższego z 24 czerwca 1981 IV CR 215/81 OSP 1982/7-8/121 . W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 r. (II UKN 757/99) wskazano natomiast, że dopuszczenie dowodu z opinii instytutu naukowego lub

naukowo-badawczego jest celowe wówczas, gdy zachodzi konieczność przeprowadzenia skomplikowanych badań, a także wtedy gdy nie da się usunąć w inny sposób sprzeczności w dostępnych opiniach. Nie jest zaś celowe, a tym bardziej konieczne, w sytuacji gdy opinie biegłych w sprawie były zgodne w zasadniczych konkluzjach.

Jak już wyżej wskazano z wywołanych w sprawie wszystkich opinii biegłych zgodnie wynika, że brak jest u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy. Biegli zapoznali i z całością materiału dowodowego, o czym świadczą min. adnotację zamieszczone w wywiadzie, znany był też biegłym poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy. Wnioskodawca ma wykształcenie wyższe, a ostatnio wykonywaną pracą była praca dyspozytora na kolei.

Wbrew zarzutom skarżącego, kwestia niezdolności do pracy rozpoznana została indywidualnie w odniesieniu do jego osoby.

Opinie biegłych zostały przez opiniujących umotywowane, a przedstawiona przez biegłych argumentacja jest zgodna z zasadami logiki. Ocena biegłych sądowych odnośnie stanu zdrowia wnioskodawcy na datę wydania decyzji nie budzi wątpliwości, zaś apelujący nie zdołał podważyć jej trafności. Odnośnie zarzutu, co do nie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy, zauważyć należy, że wniosek taki nie był zgłoszony w toku postępowania przed Sądem I instancji, a nie jest trafny pogląd skarżącego co do powinności Sądu dopuszczenia tego dowodu z urzędu.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do prowadzenia dalszego postępowania dowodowego, co skutkowało oddaleniem wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnych biegłych.

Wbrew stanowisku apelującego nie można zarzucić, sprzeczności w wydanych opiniach, jak również braku konsekwencji biegłych, lakoniczności czy też nie wyjaśnienia wszystkich aspektów.

W kwestii zarzutu nieuwzględnienia w końcowej ocenie stanu zdrowia skarżącego postanowienia Miejskiego Zespołu do Spraw orzekania o Niepełnosprawności w S. z 6.10.2012 roku, zaznaczyć należy, że orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie jest równoznaczne z orzeczeniem o niezdolności do pracy jako przesłance prawa do renty na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Kwestia relacji orzeczenia o niepełnosprawności i niezdolności do pracy została rozstrzygnięta w orzecznictwie, analiza orzeczeń Sądu Najwyższego (por. wyroki z 11 lutego 2005 r., I UK 177/04 OSNP z 2005 r. Nr 18, poz. 290, z 11 marca 2008, I UK 286/07 OSNP 2009 nr 13-14, poz. 178 i z 17 lutego 2009 r., I UK 233/08, LEX nr 736713) wskazuje, że orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie przesądza o ustaleniu niezdolności do pracy w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Tym bardziej nie może przesądzać o stwierdzeniu całkowitej niezdolności do pracy, czy też o trwałości niezdolności do pracy. W orzecznictwie zwraca się uwagę na odmienną celów i przesłanek ustalenia stopnia niepełnosprawności i niezdolności do pracy.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), całkowicie niezdolna do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Bez wpływu na rozstrzygnięcie sprawy pozostaje również dokumentacja medyczna przedłożona przez ubezpieczonego w postępowaniu apelacyjnym, - karta informacyjna z ośrodka rehabilitacji dziennej z dnia 17 lutego 2015 roku, oraz karta informacyjna leczenia na oddziale chorób wewnętrznych od 18 do 24 marca 2015 roku, gdzie wnioskodawca został skierowany z powodu świeżo rozpoznanej cukrzycy (k. 69 – 71), oraz karta informacyjna z leczenia szpitalnego – oddziału kardiologicznego (pobyt 04 - 08 czerwiec 2015 roku). Wszelkie dokumenty obrazujące stan zdrowia ubezpieczonego po dacie zaskarżonej decyzji ze względu na specyfikę postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie mogą weryfikować oceny jego stanu zdrowia z daty wydania decyzji. To treść decyzji wydanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a także zakres wniesionego odwołania wyznacza przedmiot sporu. Warunki nabycia prawa do renty, z tytułu niezdolności do pracy w tym też warunkujące stopień tej niezdolności muszą być spełnione

łącznie w chwili wydania decyzji przez organ rentowy. W postępowaniu odwoławczym od decyzji odmawiającej prawa do tej renty sąd ubezpieczeń społecznych ocenia legalność decyzji według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005/3/43).

Sąd orzeka wprawdzie o rencie z tytułu niezdolności do pracy przysługującej przez określony czas przyszły, jednakże orzeczenie to opiera się na ocenie i zdolnościach co do stanu zdrowia ubezpieczonego z daty wydania decyzji organu rentowego (wyrok SN z 18.09.2014 r. I UK 22/14 LEX nr 1545137).

W razie zmiany okoliczności, pogorszenia stanu zdrowia, wnioskodawca może składać ponownie wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

W tym stanie rzeczy, wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy, zatem apelacja podlega oddaleniu.

Z tych względów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 KPC orzekł jak w sentencji.